

A TANTÁRGY ADATLAPJA

A szociális munka módszerei

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Antropológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	A szociális munka módszerei			A tantárgy kódja	ALM1220		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. DÉGI László Csaba egyetemi professor						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. DÉGI László Csaba egyetemi professor						
2.4. Tanulmányi év	I	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összórászám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					6
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászámja				33	
3.8. A félév összórászámja				75	
3.9. Kreditszám				3	

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Angol nyelv - gyakorlati szaknyelvi kurzus, 1 félévben
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Legkevesebb 75%-os jelenlét
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Legkevesebb 75%-os jelenlét

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs- kompetenciák	<p>Az egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szintű szociális kockázatok csökkentése érdekében végzett azonosítás, információgyűjtés, dokumentálás, értékelés és nyilvántartás, elemzés, értékelés és célzott beavatkozások.</p> <p>Tanácsadás és egyéb szakszerű beavatkozási módszerek családi vagy intézményi környezetben (kórházak, iskolák, büntetés-végrehajtási intézetek, drogpontok, szakosított szociális intézmények stb.) a szociális munka értékeinek és alapelveinek betartásával.</p> <p>Szakmai kommunikáció és kapcsolattartás a kedvezményezettekkel és más érintett társadalmi szereplőkkel.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A problémás helyzetek objektív és mind elméleti, mind gyakorlati szempontból megalapozott megközelítése, a hatékony megoldás érdekében, a szociális munka értékeinek és alapelveinek betartásával.</p> <p>A szakmai képzés iránti igény objektív önértékelése, valamint a személyes és szakmai fejlődéshez szükséges források és módszerek azonosítása a munkaerőpiaci beilleszkedés és alkalmazkodás érdekében.</p>

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató ismeri...
Képességek	A hallgató képes...
Felelősség és önállóság	A hallgató képes önállóan dolgozni...

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p><i>Általános cél:</i></p> <p>Az egyénekkal való szociális munka módszereinek az ismerete, alkalmazása</p> <p><i>Tematikák:</i></p> <p>Munkaszakaszok és -folyamatok az egyénekkal végzett szociális munkában</p> <p>A problémamegoldó, a feladatközpontú, és a pszichoszociális megközelítés</p> <p>Interjú és kommunikációs készségek</p> <p>Sajátos módszerek gyakorlása és a szakmai készségek fejlesztése</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A szociális jelenségek, igények és problémák kvalitatív és axiológikus megközelítésének a megtanulása és megértése - ebben az értékírányult perspektívában és összefüggésben megismerni az egyénekkal való szociális munka elméleti modelleket, amelyek irányítják a sokszempontú beavatkozásokat. Felfedezni az egyénekkal végzett szociális munka gyakorlatának az elveit, sajátos tartalmát, a fő módszereket és technikákat.</p> <p>BEMUTATÓ FILM:</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=XQ91cr tEek</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A segítő kapcsolat kiépítése az egyénekkal végzett munkában	Előadás, kiegészítő bemutatás, prezentációk	1 előadás
2. A szociális diagnózis és a szerződés	Előadás, csoportos megbeszélés, érvelés	1 előadás
3-4. Megfigyelés - interjú - kérdőíves felmérés és ecomap	Interaktív előadás Szociális helyzetfelmérők	2 előadás
5-6-7-8. Verbális és non-verbális kommunikációs akadályok - az empátias válasz lényege és szintjei - a kommunikációt elősegítő technikák - objektivitás és szubjektivitás a segítő kommunikációban.	Előadás, kiegészítő bemutatás, prezentációk, csoportos megbeszélés Esettanulmányok	4 előadás
9-10. Az interjú szakaszai - a kliens és a probléma explorációja - az adatok lejegyzésének és kiértékelésének módja	Előadás, kiegészítő bemutatás, esettanulmányok	2 előadás
11-12. Probléma - feladat meghatározás. Megoldásközpontú és feladatközpontú beavatkozás	Előadás, kiegészítő bemutatás	2 előadás
13. Pszichoszociális modell - krízis meghatározása	Előadás, kiegészítő bemutatás	1 előadás

14. Támogató faktorok és rizikótényezők - hatékonyság ellenőrzés	Előadás, kiegészítő bemutató, csoportos megbeszélés	1 előadás
Könyvészet Alapkönyvészet Evans, D. R., Hearn, M. T., Uhlemann, M. R., & Ivey, A. E. (2016). Essential interviewing: A programmed approach to effective communication. Cengage Learning. Ninth Edition Buda, B. (1993): Empátia - A beleélés lélektana, EGO SCHOOL BT., Budapest Compton, B.R. – Galaway, B. (1989): Social Work Processes, California: Wadsworth Egan, G. (1994): The Skilled Helper, Pacific Grove Hegyesi, G. – Talyigás, K. (szerk. 1994): A szociális munka elmélete és gyakorlata, Semmelweis Kiadó, Budapest Hepworth, D.H., Larsen, J.A. (1986): Direct Social Work, Practice. Theory and skills, Dorsey Press, Chicago, Illinois Neamțu, George (2003): Tratat de asistență socială. București, Editura Polirom Roth-Szamosközi Maria (2003): Perspectivele teoretice și practice ale asistenței sociale, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană Soós Zsolt (2005): A szociális munka alapjai. Comenius Kiadó, Pécs Szabó, L. (1993): Szociális esetmunka - Elméleti alapvetés, Veszprémi Nyomda Rt., Kapolcs Weboldalak: http://www.cnasr.ro/ http://www.swreview.ro/index.pl/home_ro https://academic.oup.com/bjsw www.socwork.net https://www.socialworkers.org Ajánlott könyvészet Adams, R. (2017). Empowerment, participation and social work, Bloomsbury Publishing. Antal, L., Rudas, K. K., & Vida, L. (2024). „Túl szép, hogy igaz legyen” Az LGBTQ közösség nemzetközi és hazai elfogadottságának vizsgálata. Párbeszéd: Szociális Munka folyóirat, 11(1). https://doi.org/10.29376/parbeszed.2024.11/1/10 Gitterman, A., Knight, C. and C. B. Germain (2021). The life model of social work practice: Advances in theory and practice, Columbia University Press. Green, D. and F. McDermott (2010). "Social work from inside and between complex systems: Perspectives on person-in-environment for today's social work." British Journal of Social Work 40(8): 2414-2430. Héderné Berta, E. and K. Kormányos (2022). "Az empowerment szakmatörténete és lehetséges kutatási irányai." Esely: Journal of Social Policy 33(4): 3-18. Ife, J., et al. (2022). Human rights and social work. Towards Rights-Based Practice, 4th edition, Cambridge University Press. Mishna, F., et al. (2021). "Responding to COVID-19: New trends in social workers' use of information and communication technology." Clinical Social Work Journal 49: 484-494.		

Parepeanu, B.-D. (2018). "Tehnici de intervenție în asistența socială." Revista de Asistența Socială(2): 21-28.
Payne, M. (2020). Modern social work theory, Bloomsbury Publishing.
Temesváry, Zs. (2018). A szociális munka és a szociálpedagógia modern elméletei, L'Harmattan.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Szeminárium keretek, témák – tevékenységek és határidők illetve az értékelési feltételek ismertetése és megbeszélése. A bibliográfiai, kötelező olvasmány-rendszer bemutatása.	Csoportos megbeszélés	A szeminárium terv és a kötelező olvasmányok elektronikus változatának kiosztása.
2-3. Készségfejlesztés – aktív hallgatás I. (szemkontaktus, testtartás és mozgás, hangszín, arckifejezés, nonverbális bátorítás, szünet menedzsment, figyelem és követés)	Interaktív gyakorlatok Tapasztalatok megosztása	Videótréning (5 perc / 2 pár) – elemzés, értékelés
4-5. Készségfejlesztés – aktív hallgatás II. (szemkontaktus, testtartás és mozgás, hangszín, arckifejezés, nonverbális bátorítás, szünet menedzsment, figyelem és követés)	Interaktív gyakorlatok Tapasztalatok megosztása	Videótréning
6-7. Készségfejlesztés – hatékony kérdés I. (nyílt és zárt kérdések, verbális bátorítás, akadályozó kérdéstípusok és az empátia)	Interaktív gyakorlatok Tapasztalatok megosztása	Videótréning
8-9. Készségfejlesztés – hatékony kérdés II. (nyílt és zárt kérdések, verbális bátorítás, akadályozó kérdéstípusok és az empátia)	Interaktív gyakorlatok Tapasztalatok megosztása	Videótréning
10-11. Készségfejlesztés – tartalmi visszatükrözés (parafrazálás, összefoglalás, tisztázás)	Interaktív gyakorlatok	Videótréning
12-13. Szociális felmérés és interjú elemzés	Csoportos megbeszélés	Értékelés
14. Feedback és szemináriumi jegyek		

Választható könyvészet

Baciu, Cristina - Baican, Eugen - Gal, Denisa - Poledna, Sorina - Roth, Maria (editor): Caiete de practică pentru asistența socială (vol I, II, III-IV) Cluj: Presa Universitară Clujeană

Brill, N.I. (1990): Working with People. New York: ed. Longman

Buda, B. (1993): Empátia - A beleélés lélektana, EGO SCHOOL BT., Budapest

Buda Béla (1986). A közvetlen emberi kommunikáció csatornái. In: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula Kiadó, Budapest, pp. 71-113

Compton, B.R. – Galaway, B. (1989): Social Work Processes, California: Wadsworth

- Compton B.R. & Galaway B. (1989). Problem solving: a process for social work practice. In: Social work processes. Wodsworth, California, pp. 370-401
- Coulshead, Veronica (1993): Practica asistenței sociale. București: Editura Alternative
- Egan Gerard (1998). Basic communication skills for helping. In: The skilled helper. Brooks/Cole, Pacific Grove, pp. 59 – 114
- Egan Gerard (1998). The helping relationship: Values in action. In: The skilled helper. Brooks/Cole, Pacific Grove, pp. 39-58
- Goldstein, E.G. (1984): Ego Psychology and Social Work Practice – Free Press, New York
- Hegyesi, G. – Talyigás, K. (szerk. 1994): A szociális munka elmélete és gyakorlata, Semmelweis Kiadó, Budapest
- Hepworth, D.H., Larsen, J.A. (1986): Direct Social Work, Practice. Theory and skills, The Dorsey Press, Chicago, Illinois
- Hoffman, K. S., Sallee, L.A. (1994): Social Work Practice: bridges to change, MA: Allyn and Bacon, USA
- Horváth, I. (1997): Szociális munka elmélete, Inter Techno-H Kft., Budapest
- Insoo Kim Berg (1995). A kezdeti szakasz. In: Konzultáció sokproblémás családokkal. Animula Kiadó, Budapest, pp. 24-34
- Insoo Kim Berg (1995). Az együttműködés fejlesztése. In: Konzultáció sokproblémás családokkal. Animula Kiadó, Budapest, pp. 46-56
- Leonard, P. (1975): Explanation and Education in Social Work, British Journal of Social Work, vol. 5, no.3
- Mucchielli R. (1992). Célzott beszélgetés a segítő kapcsolatban. In: A tanácsadás pszichológiája. szerk. Ritókné Ádám Magda. Tankönyvkiadó, Budapest, pp. 48-113
- Perlman, H.H. (1979): Relationship: The Heart of Helping People, Press of Univ. Chicago
- Rogers, C. R. (1961): The Characteristics of the Helping relationship, in Becoming a Person, Boston, Houghton Mifflin, p. 39-58
- Szabó, L. (1993): Szociális esetmunka - Elméleti alapvetés, Veszprémi Nyomda Rt., Kaposvár
- Zamfir, Elena (1995, 1998): Serviciile de asistență socială. In Politici sociale; România în context european, București: Editura Alternative, p. 100-120

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A hallgató képes legyen bemutatni az egyén-környezet sokrétű kapcsolatát befolyásoló tényezőket, illetve tudja alkalmazni az egyénnel való szociális munkának a sajátos módszereit; a tárgy megfelel azoknak a szakmai elvárásoknak, amelyeket a szociális szolgáltatások, a szociális szolgáltatást igénybe vevők - a kliensek, a szociális munkások és a potenciális munkaadók megfogalmazhatnak.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záróvizsga	Írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Szemináriumi jelenlét (75%), aktív részvétel a csoportban és a kötelező olvasmányok kézzel írott portfóliója: kulcsszavak, példák, kérdések, aláírással.	Folyamatos értékelés	20%
	Szociális helyzetfelmérés és interjú Szociális helyzetfelmérés és ecomap egy szociális problémákkal küzdő személlyel. A helyzetfelmérő úrlap és max. 1-2 old. kézzel írott elemzés, értékelés. Hangfelvétel a beleegyező nyilatkozattal együtt. Interjúvezető elkészítése, az interjú lekérdezése, elemzése és bemutatása. Az adott esetet átgondolva jelöld ki a központi problémát, tűzz ki 2 cél (rövid + hosszútávú) a probléma megoldására, és határozz meg 3 feladatot a cél elérése érdekében. Jelentős kérdések és válaszok és max. 3-4 old. kézzel írott elemzés, értékelés.	Folyamatos értékelés	30%

	Hangfelvétel a beleegyező nyilatkozattal együtt.		
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• Pótlási lehetőség nincs; kivételt jelentenek a betegségi, fogyatékosági állapotok és az igazolt tanulmányi utak, illetve az egyetemi szabályzatokban rögzített más személyes helyzetek.• Követni a plágiumellenes szabályzat betartását, valamint a BBTE Tudományos Tanácsának álláspontját a mesterséges intelligencia felhasználásával kapcsolatban.• A másolás vagy különböző forrásokból való kompilálás (fel nem tüntetett forrásokból való használat, tartalmi összeállítás saját név alatt) maga után vonja a vizsgáról való kizárást, illetve a házi feladatok-referátumok semmisnek nyilvánítását.• Plagizálás esetében a hallgató maradéktalanul elveszíti az illető feladat, tevékenység elvégzését megillető pontszámot.• A vizsgán való csalás, a vizsgáról való azonnali kizárást jelenti.• Az óváásokat a vizsgajegyek kifüggesztését követő 48 órán belül fogadom e-mailben vagy személyesen, a fogadóóra keretében.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

Kitöltés időpontja:
2025. 09. 25.

Előadás felelőse:
Dr. DÉGI László Csaba

Szeminárium felelőse:
Dr. DÉGI László Csaba

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 09. 30.

Intézetigazgató:
Dr. LÁSZLÓ Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.